

Erizkizundia Lapurdin

(Oar. Zortzi efi baizik ez dire bildu)

I. ITZEN OTSAZ

1. $A + A$.
  - A) *Áreba* . . . . Efi guzietan.
  - B) *Árebak* . . . . 6 efitan (Sara, Arangoiz, Itsasu, Ufuna, Urdazubi, Zugafamurdi).
Árebek . . . . 2 » (D. Loitz, Ainh).
  - Z) *Ama* . . . . Efi guzietan.
2. *D* vocal artean.
  - A) *Edo* . . . . Efi guzietan.
Edo ta ero Sara-n.
  - B) *Edan* . . . . Efi guzietan.
  - Z) *Iduki* . . . . 4 efitan (Sara, Arang, Urdaz, Zugafam).
iruki . . . . 1 » (Ainh) mus-ean ari direlarik.
atxiki . . . . 2 (D. Lohitz, Itsasu). Donibanen atziki.
3. $E + A$.
  - A) *Behar* . . . . 5 efitan.
bear . . . . 2 » (Urdaz, Zugaña).
  - B) *Luzea* . . . . 2 » (Urd, Zugaf).
luzia . . . . 6 »
4. *F*.
  - A) *Aferak* . . . . Efi guzietan.
Pilipe . . . . 3 efitan (Arang, Urdaz, Zugaf).
Pilipe . . . . 2 » (D. Loh, Ufuñ).
5. *G*. vocal artean.
  - A) *Egun edefa* . . . . 6 efitan.
eun . . . . 2 » (Arang, Itsasu).
  - B) *Lo dago* . . . . 4 » (Urd, Zugar, Sara, D. Lohi).
Gañerakoetan *g* gabe.
6. *Asierako i* vocal *baten aurrean*.
Yan . . . . Efi guzietan y-rekin.
7. *Amaierako i + a*.

- Egia* . . . . 3 efitan (Itsasu, Urd, Zugaf.
egiya . . . . Gañerakoetan.
8. *I + G.*
- A) *Igortzi* . . . . 1 efitan (Zugaf).
Gañerako efitan afaskatu, fe(r)ekatu, fretatu, t. a.
- B) *Igesi* . . . . 4 efitan (Zug, D. Lohi, Ufuñ, Itsasu).
ihesi . . . . 2 » (Sara, Ainh).
iesi . . . . 2 » (Arang, Urdaz).
- Z) *Igan* . . . . 4 » (Zugaf, Urdaz, Sara D. Lohi,
(iga).
ihan . . . . 1 » (Ainh).
iyán . . . . 1 » (Itsasu).
- Ufuña-n *goitik gan*
9. *I + L.*
- A) *Hil.* . . . . 6 efitan.
il . . . . 2 » (Zugaf, Urdaz).
- B) *Egile* . . . . 7 » I-rekin.
egile . . . . 1 » (D. Lohi).
- Z) *Mutíla.* . . . . Efi guzietan I-rekin.
- Neskatik ta orkatíla ez dire emengoak: neskatxa, neska,*
axuriña, haxoiñ, haxuina t. a.
- D) *Zilkoa, xilkoa.* . . efi guzietan.
10. *I + N.*
- A) *Zazpíra* (zazpina orde). Efi guzietan.
- B) *Ariñ.* Bat ez beste efitan. Ariñ D. Lohitzun-en.
11. *I + S.*
- Ixíldu* (isíldu orde). Efi guzietan.
12. *I + T.*
- xurítu* . . . . Efi guzietan.
13. *I + Ts.*
- ítsu* . . . . 3 efitan (Ainh, Zugaf, urdaz).
ítxu . . . . Gañerakoetan.
14. *I + Tz.*
- A) *Balitz.* . . . . 6 efitan.
baliz . . . . 1 » (Ainh).
- B) *Lítake* . . . . 3 » (Ainh, Itsasu, Arang).
liteke . . . . 4 » (Urd, Zugaf, Sara, Itsasu).
15. *I + Z.*
- A) *Izan* . . . . Efi guzietan.
Izán . . . . D. Lohitzun-en.

- B) *Gizon bizirik*, *bizia*, etc. Efi guzietan.
Z) *Zoriz* . . . . Efi guzietan.
16. *Il + d.*
A) Emen *beldur* efi guzietan; ez bildur.
B) *Hil da* . . . . 6 efitan.
il da . . . . 2 » (Urdaz, Zugaf).
17. *In + d.*
A) *Indar* . . . . Efi guzietan.
B) *Ezin du* . . . . Zugafamurdi-n.
Eziñ du . . . . Urdazubi-n.
- Beste efitan *ezin ein du* (Sara) *ez dezake* (Ain, Sara)
ez du posike (D. Lohitz, Ufuñ).
18. *O + A.*
A) *Besoa* . . . . 2 efitan (Urd, Zugaf).
besoa, besua . . . . Gañerakoetan.
B) *Noa* . . . . 6 efitan (Urd, Zug, Ainh, Itsas, Arang.
Sara).
nua . . . . 2 » (Ufuñ, D. Lohi).
19. *R vocal artean.*
A) Egun (gaur) *ere* bai 5 efitan (Urd, Zug, D. Lohitz, Ufuñ,
Itsasu).
» » *ee* . . . . Gañerakoetan.
B) *Etxera (t)* . . . . 3 efitan (Urd, Zug, Itsasu).
etxeaf . . . . 3 » (Sara, Arang, Ufuñ).
etxiat . . . . 1 » (D. Lohi).
20. *Xefi* (däminut . . . . 4 » (Urd, Zug, Ain, Arang).
xakur » . . . . 5 » (Urd, Zug, Ainh, Arang,
Itsasu).
xuri » . . . . 5 »
21. *Īalo* » . . . . 1 » Arangoitzen umeak.
guñi » . . . . 3 » (Zugar, Ufuñ, Sara).
ñunñun » . . . . 3 » (Zugar, Urd, Ainh).
22. *Ots, hañabots* . . . . Guziek, *ts*-regin.
uts . . . . 2 efitan (Urd, Zug).
Besteetan ez da ageri.
- B) *Aberats* . . . . Iru ez beste efitan.
aberatx . . . . 3 efitan (Ufuñ, D. Lohi, Ainh).
23. *U + A.*
Eskua . . . . 4 efitan (Urd, Zug, Sara, Ainh).
eskuaa . . . . 1 » (Ufuñ).

- eskuba* . . . . 1 » (D. Lohitz).
eskuya . . . . 2 » (Arang, Itsasu).
 B) *Eskuan* . . . . 4 » (Lengoetan).
eskuuan . . . . 1 » »
eskuban . . . . 1 » »
eskuyan . . . . 2 » »
24. *Ez, bérez, Urez.* Guziek z-rekin.
 25. *Aí + I.*
Sailean, (lian) . . . 5 efitan.
Sailean, (lian) . . . (Sara, D. Lohitz).
 26. *Ain*, (hain, hoin) edefa. Efi guzietan *n*-rekin.
 27. A) *Aisa* (c) . . . . 5 efitan (Urd, Zugaf, Itsasu, Sara,
 Ufuña).
aixe . . . . . Beste gañerakoetan.
 B) Emen *eríenta* maisu orde; *maístru* (Urdaz, Zugaf).
 28. *Ai + T.*
Aita . . . . . Efi guzietan.
 29. *Ai + tz.*
Gaitza . . . . . 4 efitan (Zug, Urd, Itsasu, Arang).
 Gañerakoetan *gaixtua*, *diflsila* t. a
 30. *Ai + z.*
Aize, (haize). . . . Efi guzietan z-rekin.
 31. *Ei + I.*
Ereile . . . . . 3 efitan (Urd, Zug, Itsasu).
eraile . . . . . 2 » (Ufuñ, Arang).
eräile . . . . . 2 » (Ainh, Sara).
eraile . . . . . 1 » (D. Lohi).
eräitaile . . . . . 1 » (Sara).
 32. *Ei + n.*
Bein, (behin) . . . Efi guzietan *n*-rekin.
beinola . . . . . 2 efitan (Urd, Zug).
 33. *O.*
 34. *Ei + t.*
 Il *beite*. . . . . 1 efitan (Zugaf).
bite . . . . . 2 » (Urd, Itsasu).
bedi. . . . . 3 3 (Ainh, D. Lohi, Sara).
 B) *Ez da esaten geitu.* Befatu (Urd, Zug); befetu (Sara),
emendatu. altxatu.
 Z) *Eraiten* . . . . . 5 efitan.
ereiten . . . . . 1 » (Itsasu)..

- eräiten* . . . . 1 » (D. Lohitz).
35. *Ei + z.*
Leizar. . . . . 1 » (Saran).
 Gañerakoetan *lizar*
36. *Oi + l.* *
Soll . . . . 2 efitan (Zugar, Ufuñ).
 Beste efitan kalbo, pelatu, bipildu, etc.
Soilik. . . . . 1 efitan (Zugar).
zoilduba . . . . 1 » (Sara).
37. *Oi + n.*
Soineko . . . . 5 efitan.
Soñeko . . . . 1 » (D. Lohitz).
38. *Loitu.* (Zugar) . Ez da emengoa, baño oroitu f. a. t-
 rekin ematen bide dire,
39. *Oi + z.*
Goizeko . . . . Efi guzietan.
40. *Au + a.*
- A) *Lauak.* . . . . Bat ez beste efitan,
lauek . . . . D. Lohitzun-en.
 Ainhoan eta D. Lohitzun-en *w u* ordez.
- B) *Gauaz* . . . . 6 efitan (Batzutan, gabaz ere bai).
gabaz. . . . . 4 » (D. Loh, Ufuñ, Urdaz, Arang).
- Z) *Gauero* . . . . 3 » (Urd, Zug, Sara).
Gau guziz besteetan; *gau guzian* (D. Lohitz). Alare egunero
 bai Ufuña-n.
- D) *Laueun* . . . . 2 efitan (Urd, Itsas).
lauehun . . . . 3 »
labeun . . . . 1 (D. Lohitz).
laurejun. . . . . 1 » (Zugar).
- E) *lñon ez ebri, abrrera, lebri: uri, aitzinerat, neguri.*
43. *Au + o.*
- A) *Gauon* . . . . Efi guzietan.
- B) *lauori.* . . . . 1 efitan (Sara).
labori. . . . . 1 » » Perlesitua, adieraz-
 ten du.
44. *Eu + a* . . . . *lñon ez; nuen, nuin, niin, etc.*; *neuen*
ez da emengo.
45. *Eu + e* . . . . Ezta ere *Zuek* geienak; *zuik* (Sara)
zubek (D. Lohitz).
46. *Argina, burdina.* Bat ez beste efitan.

	<i>argiña, burdiña.</i>	(D. Lohitz).
47.	<i>U + e. Eskuetan</i>	6 efitan.
	<i>eskubetan . . .</i>	1 » (Sara).
	<i>eskuyetan . . .</i>	1 » (Itsas).
48.	<i>Ai + a.</i>	
	<i>Ibaia . . . . .</i>	1 » (Zugaf).
	<i>ibaya . . . . .</i>	1 » (ainho??).
	<i>Erriak . . . . .</i>	1 » (Zugar).
	<i>Erriak . . . . .</i>	Gañerakoak.
49.	<i>Ai + n.</i>	
	<i>Gainera (i) . . .</i>	5 efitan (Urd, Zug, Its, Arang, Ainh).
	<i>gaiñera . . . . .</i>	1 » (Sara).
	<i>gañera . . . . .</i>	2 » (Ufuñ, D. Lohitz).
50.	<i>Ei + a-</i>	
	<i>Beia . . . . .</i>	4 efitan (Ufuñ, D. Lohitz, Zug, Urd).
	<i>behia . . . . .</i>	3 » (Ainho, Itsas, Arang).
	<i>Eio . . . . .</i>	Iñon ez.
	<i>eho . . . . .</i>	4 efitan (Ainh, Sara, Arang, Itsas).
	<i>ego (tu) . . . . .</i>	3 » (D. Lohitz, Zugaf).
	<i>eo . . . . .</i>	1 » (Zug).
	<i>ejo . . . . .</i>	1 » (Zug).
51.	<i>Oi + a.</i>	
	<i>Idoia . . . . .</i>	Iñon ez.
	<i>uztokia . . . . .</i>	2 efitan (Ufuñ, Sara).
52.	<i>O + i.</i>	
	<i>Oinez . . . . .</i>	5 efitan,
	<i>oñez . . . . .</i>	3 » (Sara, ufuñ, D. Lohi).

II. ITZEN ERABIDEAZ

1. A)	<i>Nitaz . . . . .</i>	Efi guzietan.
B)	<i>Huntaz, untaz . . . . .</i>	Efi guzietan. D. Lohitzu-en hortaz.
Z)	<i>Hortaz . . . . .</i>	Efi guzietan.
D)	<i>Hartaz, artaz . . . . .</i>	6 efitan.
	<i>etaz . . . . .</i>	1 (ainh).
F)	<i>Gizonaz . . . . .</i>	Efi guzietan.
	<i>gizonez . . . . .</i>	Arangoitz-en.
2.	<i>Gaztetxo . . . . .</i>	2 efitan (Zugaf, Arang).
	<i>gaztefo . . . . .</i>	1 » (Urdaz).
3.	<i>Mandõ . . . . .</i>	Bat ez beste efi guzietan. D. Lohi-

- tzun-en ez.
- motx* . . . . 2 efitan (Ain, Sara).
- andī* . . . . 1 » (Sara).
- nābar* . . . . 2 » (Sara, Zugaf).
- o'atx* . . . . 1 » (Sara).
- xali* . . . . 1 » (Sara).
- andere* . . . . 3 » (Sara, Ainh, Itsasu).
4. A) *Anditzai etxetzar.* Sara-n? Beste efitan ez.
2. *Aunditzar* . . . . Urdazubi-n.
- D) *Tzeri* . . . . Saran.
- Tzakur* . . . . Saran.
5. *Bidali* . . . . 2 efitan (Zugar, Urdaz). Besteetan igofi.
- estali* . . . . Efi guzietan.
6. *Gaurdanik* . . . 4 efitan (Sara, Itsasu, zug, Urd).
Besteetan *egundik*.
- lendanic* . . . . 2 » (Urd, Zugaf).
- noizdanik* . . . . 4 » (Sara, Itsasu, Zug, Urd).
- oraidanic* . . . . 4 » (Sara, Arang, Urdaz, Ainh).
- ordudanic* . . . . 3 » (Sara, Arang, Zugaf),
- betidanik* . . . . 6 » (Sara, Arang, Itsas, Urdaz
Zugaf, Ainh).
- tipidanik* . . . . 1 » (Itsasu).
- aitzinatik*, (etik). Efi guz.
- aspaldidanik* . . 5 efitan (Ainh, Arang, Itsas, Zug,
Urdaz).
- bardanic* . . . . 1 » (Urdaz).
7. *Oraiganik* . . . 1 » (Arang).
- biarganic* . . . 1 » »
- lehenganik* . . . 1 » »
8. *Urundanik* . . . 3 » (Itsasu, Arang, Ainh).
- urunganik* . . . 1 » (Arang).
9. A) *Gaurarte, egunarte* . Efi guzietan.
- oraiarte* . . . . . Efi guzietan.
- egunarte* (artio). 6 efitan.
- egundaino* . . . . 2 » (Itsasu, Urdaz).
- betidaino* . . . . 1 » (Zugaf).
- betidano* . . . . 1 » (Sara).
- Betikotz gañerakoak.*
- B) *Oino* . . . . 4 efitan (Ainh, Zugaf, Urdaz, Arang).

- oño* . . . . 1 » (D. Lohitz).
oraino . . . . 2 » (Sara, Itsasu).
oraiño . . . . 1 » (Ufuña).
10. Emen O.
11. *Etzanghei* . . . . Saran.
12. *Tar n ta l-ren uřena*.
Agixko -dar, ez-tar. *Baztandar, Marildar, Azkaindar,*
Alaere Larzabaliar (Ainh, Ara-
goitz).
13. O.
14. *Uřengo egunean*. 2 eřitan (Urd, Zugaf).
egunian. 2 » (Ufuñ, D. Lohitz).
Gařerakoetan *bihamuniān*. Bertze *egunean* (Itsasu).
Egunekoa = lo del dġa; egungoa = lo de hoy; egunetik =
desde el dġa; egundik = desde hoy.
15. A) Emen *mahain, mahin, ez mai*. Mahinetik, mahinera, mai-
nekoa, etc.
B) *Besta, ez yai*.
Z) O.
16. A) *Gauetik* . . . . 3 eřitan (Urd, Zugaf, Itsasu).
gautik . . . . 1 » (Arangoitz).
gauean . . . . 3 » (Lengoetan).
gauan . . . . 2 » (Sara, Arang).
gaekoa . . . . 2 » (Urd, Zugaf).
gauera . . . . 3 » (Lengoetan),
gauerako . . . . 2 » (Urd, Zug).
gauerarte . . . . 2 » »
gaurarte . . . . 1 » (Ufuña).
gabarte . . . . 1 » (D. Lohitz).
- B) O.
17. A) *Amaena* . . . . 2 eřitan (Sara, Ufuñ).
amaina . . . . 5 « (Urd, Zug, Itsas, Ainh, D.
Lohitz).
amāna . . . . 1 » (Arang).
- B) *Senařaena* . . . . 2 » (Sara, Ufuña).
senaraina . . . . 3 » (Urd, Zug, Itsasu).
senarena . . . . 1 » (D. Lohitz).
senarāna . . . . 1 » (Aran).
18. A) *Amaentzat* . . . . 2 » (Lengoetan).
amaintzat . . . . 4 » »

- amentzat* . . . 1 » (D. Lohitz).
amantzat . . . 1 » (Arang).
- B) *Senaraentzat* . . . Lengoetan.
senaraintzat . . . »
senarentzat . . . »
senarantzat . . . »
19. *Irungoa, Irundik, emengoa, emendik*.
20. *Madrilgo, Madrildik, Larzabalgo*, (Larzabalako, Arangoitz). *Usurbilgo, Usurbildik*.
L-ren ufena g; n-ren ufena g.
21. A) B) *Ez da garbi ageri: Eibargo, Eibardik (Urdaz); E-barko, Eibartik (Zugar)*.
22. A) *Mirarallesko, -tik (Zugar); Mirarallesgo, -dik (Urdaz)*. Au ere ez da ageri.
B) *Etxaři-Aranazko, -tik, Ustaizko, -tik, Beskoizko -tik*.
Z) *Lurdesko, -tik (Urd, Zugar) Besteetan Lurdeko, -tik*.
23. A) *Mendi batean* . . . 4 efitan (Ainh, Itsas, Zugar, Urdaz).
mendi batian . . . 4 »
- B) *Egun batez* . . . 7 »
24. *Mendi alderat* . . . 6 » (Urd, Zugar, Ufun, D. Lohitz, Sara, Arang).
mendiari buruz . . . 1 » (Ainh).
mendira . . . 1 » (Itsas).
25. *Nerekin* . . . 4 » (Sara, D. Lohitz, Zug, Urid Nekin D. Lohitzun-en).
enekin . . . 5 » (Ainh, Sar, Arang, Itsas, Urdaz).
26. *Gizoneri* . . . 4 » (Urdaz, Ufuñ, D. Lohitz, Ainh).
gizoner . . . 1 » (Itsasu).
gizonei . . . 6 » (Zugar, Urd, Ainh, Ufuñ, Sara, Arang).
27. *Galtzer* . . . 4 » (Sara, Itsas, Zugar, Urd).
Galtzezeko ifiskuan, ařiskuan, etc., gañerakoak.
28. Eldu den *ilabaterako* . . . 3 efitan (Zug, Itsasu, Urdaz):
» *ilabetiko* . . . 1 » (Sara).
» *ilaiterako* . . . 2 » (Ainh, Sara).
» *iletoko* . . . 1 » (Ufuña).
» *llafarte* . . . 1 » (Arang).
» *il̄etoko* . . . 1 » (D. Lohitz).

29. A) *Eztulka* . . . . . Efi guzietan.
 B) *Isilka* (x) . . . . . Efi guzietan.
30. *O*.
31. *L + ki* . . . . . Beti *k*-rekin, oialki. Alare onegoki *estalgi*-az galdegitea, Bidasoaz aratako idazkietan ageri baita.
32. *N + ki* . . . . . Orobat *arañki*, *bigunki*.
33. A) *Non* . . . . . 4 efitan (Sara, ainh, Urd, Zugaf).
nun . . . . . 4 »
 B) *nondik* . . . . . 3 » (Ainh, Zugaf, Urd).
nundik . . . . . 5 »
34. *Noiz* . . . . . Efi guzietan.
35. *Nola* . . . . . Efi guzietan.
36. *nolako* . . . . . Efi guzietan.
37. *Zenbat* . . . . . 6 efitan.
zonbat . . . . . 2 » (Itsasu, Arang).
38. A) *Nor* . . . . . Efi guzietan.
 B) *Nor* . . . . . Efi guzietan.
 Z) *Nork* . . . . . 5 efitan (Sara, Ufuñ, Arang, Urd, Zugaf).
nok . . . . . 3 »
39. A) *Zer* . . . . . Efi guzietan.
ze . . . . . 7 efitan (Zug, Sara).
 B) *Zer* . . . . . 7 » Zein gauza. (Arang).
40. A) *Zein* . . . . . 5 » (Urd, Zug, Sara, Ufuñ, D. Lohi).
zoin . . . . . 5 » (Ufuñ, Ainh, Sara, Arang, Itsasu).
- B) Bakoitzarentzako bezala.
Zein, *zoin* gizon il dire. Oro.
41. A) *Neoni*, *nehoni* . . . . . 4 (Sara, Arang, Zugaf, Ainh),
neone . . . . . 2 (Urd, Zug).
nihaur . . . . . 1 (Itsasu).
neoré . . . . . 1 (D. Lohitz).
neorí . . . . . 1 (Ufuñ).
 B) *Eoni* . . . . . 1 (Ainh).
hioni . . . . . 1 (Arang).
ioñi . . . . . 1 (Ufung).
ioñe . . . . . 1 (D. Lohitz).
hehoñi . . . . . 1 (Sara).

- ihaur* . . . . 1 (Itsasu).
ieune . . . . 1 (Zugař).
eone . . . . 1 (Urdaz).
 Z) *Bera* . . . . Efi guzietan.
 D) *Geone(k)*. . . . 2 efitan (Urd, Zugař).
geroni. . . . 2 » (Sara, Ainh).
gueni . . . . 1 » (Arang).
guoni . . . . 1 » (Arang).
geoři . . . . 1 » (Ufuñ).
guhonik . . . . 1 » (Itsasu).
 E) *Zeune*. . . . 2 » (Urd, Zugař).
zeonek . . . . 1 » (Ainh).
zeroni. . . . 1 » (Sara).
zueni . . . . 1 » (Arang).
zuhoni . . . . 1 » (Itsasu).
zuore. . . . 1 » (D. Lohitz).
zeoři . . . . 1 » (Ufuñ).
 F) *Zeronek* . . . . 2 » (Urd, Zugař).
zerok . . . . 2 » (Sara, Ainh).
zuek . . . . 2 » (Ufuñ, Sara).
zuik berak . . . . 1 » (Arang).
zihonik . . . . 1 » (Itsasu).
berâk . . . . 4 » (Ufuñ, D.Lohitz, Sara, Arang)
hoik, berak (Arang).
berak . . . . 2 » (Urd, Zug); eurek berak (Zu-
 gař),
berek . . . . 2 » (Ainh, Itsas).
 42. A) *Edan dute* . . . . Efi guzietan.
 B) » *du* . . . . » »
 Z) » *duena* . . . . 6 efitan.
 » *duina* . . . . 1 » (Itsasu).
 » *diina* . . . . 1 » (Arang).
 » *dina* . . . . 1 » (Itsasu).
 D) » *duela* . . . . 6 »
 » *duila* . . . . 1 » (Itsasu).
 » *diila* . . . . 1 » (Arang).
 43. *Egiten nion* . . . . 7 »
 » *nioen*. . . . 1 » (Ufuñ).
 » *nakon* . . . . 1 » (Itsasu).
 44. *Il nazazu*. . . . 1 » (Urd, Zugař).

- » *nezazu* . . . 2 » (Arang, Sara).
» *nauzu* . . . 1 » (Ainh).
» *nazu* . . . 2 » (Uruñ, D. Lohitz).
45. *Daukat* . . . 3 3 (Itsasu, Urd, Zugaf).
- Gañerakoetan *dut*.
46. A) *Badaki* . . . 6 efitan.
baaki . . . 4 » (Itsasu, Arang, D. Lohitz, Ainh).
- B) *Banakien* . . . 5 (Zugaf, Urd, Ainh, Sara, Arang)
banakiin . . . 1 » (Itsasu).
banekien . . . 1 » (Urd).
banakiyen . . . 1 » (D. Lohitz).
- Z) *Balaki* . . . 8 »
baleki . . . 1 » (Urdaz).
- D) *Bana(r)amate* . 5 » (Urd, Zug, Ainh, Sara, Itsasu)
- Besteetan, *eramaten naute*.
47. A) *Ez + d*.
Ezdaki . . . 1 efitan (Uruña).
eztaki . . . Ganerako efitan.
- B) *Ezbalaki* . . . 5 efitan (Urdaz, Itsas, Sara, Ainh, D. Lohitz).
espalaki (leki) . 2 » (Itsasu, Zugaf).
2. *Ez + g*.
Ezgara (gare, gia, etc.). Efi guzietan.
ezkara. Iñon ez.
- D) *Ez + l*.
Ezluke . . . 3 efitan (Itsas, Arang, Ainh).
eluke . . . 4 » (Zugaf, Uruñ, Sara, Itsas).
- E) *Ez naiz ongi, ungi, ontsa* . 5 efitan.
eniz, enaiz . . . 3 efitan (D. Lohitz, Arang, Itsasu).
- F) *Etzen il* . . . Efi guzietan.
G, H, I, J, K . . . ez emen.
48. *Edan nuen* . . . 6 efitan.
nuin . . . 1 » (Itsasu).
niin . . . 1 » (Arang).
49. *Il zaitz, (tzait)* . Efi guzietan.
50. *Bizkaiarako*.
51. *Ekartzen balio* . 4 efitan (Ainh, Sara, Arangoitz, D. Lohitzunen, *balioke*).
ekartzen badio . 2 » (Itsasu, Zugaf).

52. *Elkar ikusiko dugu* . . . 6 efitan (Urd, Zug, Sara, Itsas, Ainh, D. Lohi).
Egun ikusiko dugu . . . 1 » (Arang).
53. A) *Egin dut* . . . Efi guzietan)
B) *Egin dudala* . . . 4 efitan (Uruñ, Ainh, Urd, Zugaf).
egin dutala . . . 3 » (Sara, D. Lohi, Itsasu).
egin duala . . . 1 » (Arang).
54. *Edan izan banu* . . . 6 » (Urd, Zug, Ainh, Sara, Arang, Itsas),
55. *Eman* . . . Efi guzietan.
ematen . . . 2 efitan (Urd, Zug, *emaiten* ere).
emaiten . . . 3 » (Urd, Zug, Itsasu).
Beste efitan ez da ageri.
56. *Hiltzale* (il) . . . 4 efitan (Zug, Its, Ainh, Ufuñ).
Hiltzaile (il) . . . 3 » (Urd, Arang, Ainh, Ufuñ).
Hiltaile . . . 1 » (Sara).
hiltzaile . . . 1 » (D. Lohitz).
57. A) *Hiltzen* (iltzen) . . . Efi guzietan.
B) *Eskaini* . . . 7 efitan.
eskañi . . . 1 » (D. Lohitz).
eskaintzen . . . 1 » (Itsasu) (1).
eskeintzen . . . 2 » (Urd, Zugaf).
58. A) *Daguen bat* . . . 1 efitan (Urd).
dagon bat . . . 1 » (Zugaf).
Gañerako efitan *dena*
- B) *Dagola* . . . 2 efitan (Sara, Zugaf).
Beste efitan ez da ageri: ¿bego ote da?
- Z) *Edaten dut* . . . Efi guzietan.
edateut . . . Efi guzietan.
60. A) *Surat* (ra) erori . . . 6 efitan.
Ufuñan eta Ainhoan ez da zantzurik.
- B) *Mezarat* (ra) . . . Efi guzietan.
61. *Noratnahi. noranai.* Efi guzietan.
62. A) *Egon bear dut* (behar). 7 efitan.
egon bear naiz . . . 1 » (Arang).
B) *egon nahi, nai dut* . . . Efi guzietan.
E) *Etofi uste dut, (ez naiz); etofi gogo dut (ez naiz).*

---

(1) Gañerako efitan ez da deus ageri, bafio *eskaintzen* bide da.

63. *Hauk, auk* . . . Efi guzietan.
hauiek . . . 1 efitan.
64. *Hoik, oik* . . . Efi guzietan.
65. *Hek, ek* . . . Bat ez beste efitan.
Arek . . . 1 efitan (Ufuña).
66. Bizkaiarako.
67. *Egin behara* . . . 8 efitan.
e(g)itekua . . . 1 » (Ainh).
Eginkizuna iñor ez.
68. *Badaukat* . . . 4 efitan (Sara, Itsas, Zug, Urd).
 Besteetan badut, baut.
69. *Bazaukan* . . . 1 efitan (Urd).
bazabilan . . . 6 »
bazebilan . . . 1 » (Ufuñ).

III. ITZ BATZUEN ERABILKERA

1. *Eskuara* . . . Bat ez beste efitan.
eskara . . . D. Lobitzun-en.
2. *Eskualheri* . . . 7 efitan.
euskaleñi . . . 1 » (Sara?)
eskaleñi . . . 1 » (D. Lohitz).
3. *a(d)iskide* . . . 1 » (Arang).
a(d)ixkide . . . Gañerako efitan.
4. *Zazpi* . . . Efi guzietan.
5. *Guzi* . . . »
6. *Gazte* . . . 7 efitan.
gaste . . . 1 » (Ainh?)
7. *Asteazkena* . . . 7 »
astazkena . . . 1 » (Arang).
8. *Aberats* . . . 5 » (Urd, Zug, Itsas).
 Gañerakoetan *aberatx*
9. *Bizartsu* . . . 6 efitan.
bizardun . . . 1 » (D. Lohitz).
10. *Esne* . . . 5 » (Urd, Zug, Itsas, Arang, Ain).
ezne . . . 2 » (Ufuñ, Sara).
11. *Ortzegun* . . . Efi guzietan.
12. *Eriaroaren* . . . 7 an. Efi guzietan.
13. *Elea itza* dirudi efi guzietan; ez *izkera*.
14. *Esker anitz (ix)* . . . 3 efitan (Sara, Ainh, Arang).
mil-esker . . . 5 » (Its, Arang, Ufuñ, D. Lo, Ain).

- mila esker* . . . 2 . » (Urd, Zugaf).
15. Donostia, -ako, -ara, bat ez beste efitan. *Donostia, -iko, -ira* Itsasun. Beste efitan ez da erorkera edo *casu* guzietan ageri, baño ageri denetan *-ia* ta *ez-i*.
16. *Urr gehiago, gehiago* . . . 5 efitan (Urd, Zug, Its, Ar, Sar).
ur gehiau . . . . . 1 » (Ainh).
ur geio . . . . . 1 » (Ufuñ).
17. *Zaindu* . . . . . 5 » (Urd, Zug, Its, Ain, Ar).
18. *Agindu (g)* . . . Efi guzietan.
19. *Leze* . . . . . Bi ez beste efitan.
leize . . . . . 2 efitan (Itsasu, Arang).
20. (Argiratu, argitaratu) *argirat, argitarat*, efi guzietan.
21. *Bizitza, bizitze* bat. Geienak.
Bizi bat . . . . . 1 efitan (Ufuñ, D. Loitz, Ainh).
Eriotza (e) heriotze bat. Efi guzietan.
Gauza bat . . . 3 efitan (Ainh, Itsas, Zugaf).
gauz bat . . . . 1 » (Urdaz).

Beste efitan ez da ageri.

- Eregina bat* . . . . . 4 efitan.
éregin bat . . . . . 2 » (Urdaz, Ufuñ).
Neskatxa bat . . . 5 » (Ufuñ, Ainh, Sara, Itsas, Urd).
neskatx bat . . . . 1 » (Urd).
23. *Bilbao* . . . . . Efi guzietan. *Bilbau* Ainhoa-n.
24. A) *Urtarila, untarila*. Efi guzietan.
urtarila . . . . . 2 efitan (Ufuñ, D. Lohitz).
- B) *Otsaila (otsaila)*. Efi guzietan *Otsaila* (D. Lohitz); *otsaila* (Ufuñ).
- Z) *Martxoa (ua)* . . . Efi guzietan.
- D) *Apirila, apila* . . . » »
- E) *Mayatza* . . . . . » »
- F) *Erearo* . . . . . 2 efitan (Urd, Zugaf).
eraiero . . . . . 2 » (Ainh, Sara).
ereiaro . . . . . 1 » (Itsas).
eriaro . . . . . 2 » (Arang, D. Lohitz).
Juina . . . . . 1 » (Ufuñ).
- G) *Uztaila, uztaila*. Efi guzietan.
- H) *Agostu, abostu*. » »
- I) *Buruila* . . . . . » »
- L) *Uria (ya)*. . . . . » »

- M) *Azila, hazila* . . . » » *Azaroa* ere bai Zugara-
murdi-n.
- N) *Abendu* . . . » »
25. *Gosari* . . . 5 efitan.
goxari . . . 2 » (Ufuñ; D. Lohi). Ez da euskal-
ki ontakoa *gosari*.
26. *Gosaldu* . . . 5 »
goxaldu . . . 3 » (Ainh? Ufuñ? D. Lohi?)
27. *Iesus*.
28. *Maria, Mari*.
Mayi . . . 2 efitan. (Sara, Ainh).
30. *Ardandegi* . . . 1 » (Urd). Arnotegi Lapurdin.
Xaia = bodega (itsasu, Sara).
Mindegi . . . 5 » (Urd, Zug, Sara, Ufuñ, Ainh).
31. *Isiltasun* . . . Efi guzietan.
32. *Biguintasun* . . . 2 efitan (Urd, Zug).
Zuzentasun . . . 7 »
33. O.
34. A) *Bide zabala* . . . 3 » (Urd, Zug, Ainh).
bide aundia . . . 4 » (Ainh, D. Lohi, Sara, Arang).
eregebidea . . . 2 » (Zug, Itsas) Erebidea (Itsas).
bideberia . . . 1 » (Ufuñ).
- B) O.
- Z) *Kantoniera, kaminerua*.
35. *Hilkor, ilkor* . . . 4 efitan (Urd, Zug, Ainh, Arang).
igarankor . . . Ez da ageri. *Iraunkor* Sara-n.
36. *Nafaroatik* . . . 3 efitan (Urd, Zug, Ufuñ).
Nafarotik . . . 2 » (Sara, Ainh).
Nafařetik . . . 1 » (Itsas).
Nabařetik . . . 2 » (Arang, D. Lohitz).
Nafařoara . . . 3 »
Nafařorat . . . 2 »
Nafařera . . . 1 »
37. *Nafar bat* . . . 3 » (Urd, Zug, Ufuñ).
nafartar bat . . . 4 » (Sara, Itsas, Urdaz, Ainh).
nabartar . . . 2 » (D. Lohi, Arang).
39. A) *Astelehen, astelen* . Efi guzietan.
B) *Astearte* . . . » » *Astarte* (D. Lohi); *as-
teharte* (Aran).
Z) *Asteazken* . . . » »

- D) *Ortzegun* . . . . » »
E) *Ortziral* . . . . 4 efitan (D. Lohitz, Ufuñ, Sara, Itsas).
   Ortzilare. . . . 4 » (Ainh, Arang, Urd, Zug).
F) *Larunbat*. . . . Efi guzietan.
G) *Igande* . . . . » »
40. O.
41. *Ōo*. . . . . 3 efitan (Sara, Itsas, Urdaz).
   no . . . . . 5 » (Urd, Its, Sara, Ainh, D. Lob).
   To . . . . . 5 » (Urd, Its, Sara, D. Lohi, Ain).
   no . . . . . 3 » (Urd, Its, Sara).
42. *Asikin* . . . . 1 » (Ainh?).
43. *Agur egin, salutatu* Efi guzietan bietara.
44. *Despeitu, condzit eman, adio egin*.
45. *Gogoratu*. . . . 7 efitan. Venir a la memoria.
   orhoitu . . . . 1 » (Itsasu).
46. *Gurutze* . . . . 6 »
   kurutze . . . . 2 » (Ainh, Itsasu).
47. *Grina* . . . . . 7 efitan.
48. O.
49. *Gure alde* . . . . Efi guzietan. Gañera *gure fagore*
   (Sara, Ainh); *gure faboretan*, (Ufuñ).
50. *Jauna* . . . . . Efi guzietan : *ez Jaunoi*.
51. *Edaterat, edatera* » »
52. *Zaite* . . . . . 7 efitan.
   zite . . . . . 1 » (Itsasu).
   zaitea. . . . . 1 » (Zugaf).
53. *Afrika* . . . . . Efi guzieian.
54. *Iaŋi* . . . . . 7 efitan.
   lazaŋi . . . . . 1 » (Ufuñ?)
55. *Ezta deusik. deus*. Efi guzietan.
   ezta yeus. . . . 1 efitan (Itsas).
   ezta fitsik . . . 2 » (Urd, Ainh).
   ezta funtsik . . 1 » (Ufuñ).
56. *Lege* . . . . . Efi guzietan.
57. *Aitaxo* . . . . . 2 efitan (Urd, Ainh).
   aitaso. . . . . 3 » (D. Lobi, Arang, Its).
   aitautxi . . . . 1 » (Zugaf).
   aititxi. . . . . 1 » (Ufuñ).
58. *yeiki* . . . . . 4 » (Urd, Zug, Sara, D. Lohi).
   yaiki . . . . . 2 » (Ufuñ, Itsas).

- yeki* . . . . . 1 » (Arang).
59. *Gizonik aski* . . . 7 efitan.
aski gizon . . . 1 » (D. Lohi).
60. *Berefer, beater, befer* = monaguillo, bi ez beste efitan;
niño de coro (Itsasu).
61. *Goibel* (eguraldiaz) 3 efitan (Sara, Ufuñ, D. Lohi).
beltzuri . . . . . 3 » (Arang, Itsas, Ainh).
triste . . . . . Efi guzietan.
62. *Otoitz egin* . . . Efi guzietan.
otoiztu . . . . . Arangoitzen.
63. A) *Jinkoaren oilo, mandatari* 3 efitan (Urd, Zugaf, Itsas).
Pinpirina . . . . . 2 » (Ufuñ, D. Lohi).
apexa . . . . . 1 » (Sara).
papilona . . . . . 2 » (Arang, Ainh).
txitxitola . . . . . 1 » (Arang).
xinxitola . . . . . 1 » (Itsasu).
- B) *Armiarma* . . . . . 4 » (Urd, Zugaf, Sara,
D. Lohi).
armiarmu . . . . . 1 » (Arang).
armiarmalo . . . . . 1 » (Ainh).
armiarmau . . . . . 1 » (Itsasu).
irmiarma . . . . . 2 » (Ufuñ, D. Lohi).
- Z) *Gauñara, enara* 3 efitan (Urd, Zug, Ainh).
kafanera . . . . . 1 » (Urd).
gauxorl . . . . . 2 » (Itsas, D. Lohitz).
gaubeha . . . . . 2 » (Sara).
saguzara . . . . . 1 » (Ufuñ).
- D) *Igela* . . . . . 3 » (Urd, Zug, Arang).
ighela . . . . . 3 » (Arang, D. Lohi, Ufuñ).
ihela . . . . . 3 » (Ufuñ, Sara, Ainh).
- E) *Apo* . . . . . Efi guzietan.
64. *Frantzia* . . . . . » »
prantzesa . . . . . 3 efitan (Urd, Zug, Itsas).
prantsesa . . . . . 5 »
66. *Orhoitgari* . . . . . 1 » (Itsas).
oroitzapen . . . . . 5 »
oroipen . . . . . 2 » (Urd, Zugaf).
67. *Lapurdi* . . . . . Efi guzietan.
68. *Lapurditarak* . . . 2 efitan (Urd, Zugaf).
lapurtarak . . . . . 6 »